

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Capvt Tertivm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

stant, qui tamen conuersatione sua multum à sanctis distant. Multi etiam nomen religionis habent, qui tamen adhuc seculari vita torpent. Multi foris quiescunt ab occupationibus ex officio commissis, qui nondum tamen conquiescunt ab exter- narum rerum concupiscentiis. Ex quadam enim infirmitate spi- ritualis feruoris prouenit, quòd plures in quiete videntur posi- ti: nec tamen ut dignum est, sibi vacare nituntur. Ideo (ut factum est) in loco Mariæ huiusmodi sectatores negligentiæ redarguun- tur tanquam ab igne diuini amoris alienati, & in deuotione tam remissi. Sed quæ vera est Maria, sectatur semper Iesu vesti- gia, & dicit cum sponsa: *Sub umbra illius, quem desiderauit anima mea, sedi, & fructus eius dulcis gutturi meo.* Hæc pauca de ministe- rio Marthæ & orio Mariæ, si considerata seruentur sollicitè, fiet ut post præsentis labores, reddatur nobis fructus dilectionis, cum corona iustitiæ Amen.

Cant. 8.

CAPVT TERTIVM.

ARGVMENTA HVIVS CAPITIS.

DE commendatione Marthæ, & fidelis dispensatoris.	§. I.
De profunda abnegatione sui.	II.
Declaratio literalis illius Cant. <i>Introduxit me rex in cellaria sua.</i>	III.
Qualiter te ipsum consolaberis in Christo.	IV.
Dua interrogationes fiunt.	V.
De spiritali intellectu, super eodem verbo.	VI.
De aspiratione ad celestia.	VII.
De spiritali esu & potu, de cellariis Christi.	VIII.
De hilaritate vultus & promptitudine, ad externa opera charitatis, post gustum diuina suauitatis.	IX.
Quis sit aptus diuinis colloquiis.	X.

§. I. De commendatione Marthæ, & fidelis dispensatoris.

INueni adhuc aliquid suauis in scripturis sanctis, quod te (o Martha) delectet in officio tuo. Tunc enim opera nostra leuio- ra fiunt nobis & dulciora, si confirmationem trahant ex eloquiis sanctis, atque imitationem demonstrent iustorum præcedentium ex- emplis. Vilescere possent fortè opera pietatis apud non intelli- gentes virtutum merita, nisi forent à beatissimis hominibus ma- gna cum deuotione continuata. Magnus quoque honor est; & nullius erubescentiæ locus: quando pro caelesti regno sponte quis se humiliat & seruum facit, exemplo Iesu Christi & sancto- rum eius incitatus. Dicit enim in Canticis sponsa, figuratè osten-

Labor no-
bis leuio-
collatus
cum exem-
plis anti-
quorum
ex sacris
litteris.

Cant. 5.
Explicatio
huius ex
Canticis ca.
Manus
mea distil-
lauerunt
Myrrham,
&c.

dens per mystica verba, quid bonitatis in hoc Christus velit, quod quidam in laboribus sic deseruiunt, *Manus mea* (inquit) *distillaerunt myrrham, & digiti mei pleni myrrha probatissima.* Manus sponsæ hi sunt qui amore Christi opera charitatis exercent in fratres, quorum virtus interior & actio exterior sic abundat ex affectu dilectionis ad omnes, vt amara & despecta oculis humanis tractare, ad qualemcumque consolationem debiliū & impotentium delectentur. Sed & digiti pleni sunt myrrha probatissima; dum singula & distincta officia, & Spiritus sancti ordinatione formata, sic fiunt in domo Dei: vt omnes, qui ad agendum aliquid de purati fuerint, non ex proprio consensu, sed magis trahantur per salutarem obedientiam renunciantes proprietatibus omnibus: etiam cum grauitate quandoque cordis, & amaritudine valida. Etenim sic in veritate efficiuntur myrrha probatissima, cum in rebus parvissimis, & in quibus foret aliqua naturæ consolatio, seipsos relinquere & mortificare laborant. Potest igitur probata myrrha accipi, dum quis propter Christum, carnalem vitam crucifigit laboribus, vigiliis, & ieiuniis. Sed fit tunc myrrha probatissima, cum in nullis rebus sibi viuat; sed superatis apertis & grossioribus mortificationum stimulis, etiam valde subtiles propriæ voluntatis motus immolat. Quod cum fecerit, nimirum cum Christo in cruce sitiente, potum felle mixtum spiritualiter gustat. Cui competit illa in cruce pendentis responsio: *Consummatum est.*

Ioan. 19.

§. 2. De profunda abnegatione sui.

Verbum
Christi
Consum-
matum est,
amde iis
dici queat,
qui in totū
se abnega-
uerint.

NAM cum aliquis ad tantā peruenerit abnegationis profunditatem, vt neque in magnis neque in paruis, nec in aduersis nec in prosperis, suam exquisierit voluntatem, iure etiam de se dicere potest: *Consummatum est.* Hoc est; Quicquid virtutis, quicquid perfectionis, quicquid spiritualis est conuersationis, in hoc vno munere adimpleui, videlicet in plenaria mei abnegatione. Et hæc est myrrha probatissima. Sed antequam huius myrrhæ speciem quis agnoscat, in multis sæpè grauitatibus seipsum experitur; quàm facillè caro remurmurat, quoties trepidat, quoties subruit, in quo conspectu intelligit, quantus sit labor non facere, quod concupiscit; quàm durum frangere ad omnem nutum alterius suos conceptus animi. Si ergo hæc & his similia, latius excogitata pertransierit, tanquam veræ mortificationis probamenta (quæ omnia fortes Christi amatores ardentissimo affectu subire festinant) inueniet proculdubio quam veraciter dictum sit; *Et digiti mei pleni myrrha probatissima.* Probantur enim à minimo vsque ad maximum eorum digiti, & 3

& à summo vertice vsque ad plantam pedis, sine tentatione nihil vacat in ipsis. Nam modò iubentur exteriora, modò compelluntur ad sui custodiam introire; nunc huc illucq; discurre-re, nunc etiam quieti insistere; modò paulo plus vigilare, & paulo pòst vigilias nequaquam protrahere: nunc quodlibet protinus abiicere, nunc quod horrent, sine mora perficere. Si est ali-quod genus supplicij, quod martyres facit; tunc maximè illi martyres fiunt, qui toties verbo Dei, tanquam gladio submissi plestuntur; quoties sibi ipsis per obedientiam moriuntur. O quam sublimiter de talibus filiis gloriari potest sponsa Christi mater ecclesia dicens: Manus meę distillauerunt myrrham, & digiti mei pleni myrrha probatissima.

Martyrij
species
quædam
est sibi to-
ties per
obedien-
tiam mori

§. 3. *Declaratio literalis, Introduxit me rex in cellaria sua.*

Accipe & aliud verbum ex ore Sponsi, aptum ministerio tuo, quod etiam prius putabam inducere ad consolationem: sed præuenit me Deus quasi nescienter, docens me primùm debere mihi metipsum interius mori, antequam dignè possem aliis foris deseruire. Vtputa si adhuc impatiens in paruis læsionibus esse, qualiter tunc aliorum infirmitates bene sustinerem. Et si adhuc superbus esset animus meus, quomodo portarem sine murmure murmuraciones, sine contradictione detractiones, & indisciplinatorum mores. Constat namque quòd patientia & humilitas, summè necessaria sunt ministrantibus. Est autem intentum verbum istud, quod sponsa cum multa etiam iucunditate loquitur, dicens: *Introduxit me rex in cellaria sua.* Habeat ipsa intellectum huius verbi, in ministerio Christi absconditum. Tu æstima apud te magnum, si inueniatur etiam in te per opus ali-quod extrinsecum, æquè ipsi gratum. Nam si hoc ipsum verbū (*Introduxit me rex, &c.*) traxerit quis ad boni cellarii officium, inueniet utique plenum sensum & perfectum, intus sapidum, & foris non otiosum.

Patientia &
humilitas
in Officiis
cum pri-
mis neces-
saria.

Cant. I.

§. 4. *Qualiter teipsum consolaberis in Christo.*

Propterea libenter & perseveranter age, quod agis, & quodā mentali gaudio vtere in opere tuo, retinens apud te verbum suauitate plenum; *Introduxit me rex in cellaria sua.* Hæc est enim voluntas Patris tui, qui in cælis est, & eius qui in terris; ut ita facias, sicut ordinatum est tibi. Nam potes coram iudicantibus te confidenter protestari, quia non ego ipse introduxi me, sed introduxit me rex in cellaria sua: Deus rex cæli & terræ, maris & omnium quę in eis sunt, rex magnus super omnes reges: qui cuncta sapienter regit, quę potenter creauit: rex potens, rex cle-

Explicatio
paraphra-
stica huius
ex Cantico
sponsæ: In-
troduxit
me rex, &c.
iuxta lite-
ram &
spiritum.

mens, solus, & singularis rex, regens etiã eos qui reges vocantur, rex regum & Dominus dominantium mecum disposuit, & in me fieri voluit; vt aliquo saltem tempore vitæ meæ, ego pauper & indignus homuncio implerẽ ministerium istud, respiciendo ad ea, quæ sub cura cellarii posita sunt. Siue enim hoc ideo ordinauit, vt qui ad maiora & altiora vitæ contemplatiuæ minùs valui, in bonæ saltem actionis vita fructum haberem; siue vt humilitatis & patientiæ & cæterarum virtutum profectum, ad meã utilitatẽ meliùs sic apprehenderem; siue vt eius dumtaxat voluntatẽ hoc modo plenaria mei abnegatione facerem; siue quocunq; alio occulto beneplacito eius (mihî tamen semper placito) nequaquam dissentio, non contradico, non refugio; sed gaudeo & gaudebo de tanto iniuncto seruitio, quia introduxit me in cellaria sua. Hic etiam pater noster vicarius & amicus Dei, in me hoc ipsum adimpleri voluit; vt fratribus domus huius, meo pauperulo labore subscriirem; & ego paratum me esse cupio, quandiu valeo vel pedẽ mouere. Si ita incipis sapere, & tanquã diuinum considerate beneplacitum; tunc & hilariter ac reuerenter, omnia perficere delectabit animam tuam. Sed ad quid introduxit te pensare etiam habes, nec ignorare causam utilem debes. Non enim ideo introductus es, vt tu fruaris bonis illic repositis, alii in eadem sustineant. Sed potiùs intelligas, idcirco te vocatum & introductum, vt per tuum laborem aliis sit requies; per tuam curam & prouidentiam, subleuentur pauperes Christi: ita vt necessitate adueniente, tibi interdum subtrahas, vnde pascatur esuriens & sitiens Christus; & ex bono opere fraternæ dilectionis, tu ipse plus reficiaris in corde, quã caro tua cibo aliquo corporeo. Tunc proficies maximẽ in tam sancto officio, si spiritualem requiris fructum; non curans aliquod terrenum commodum vel incommodum; sed in detestato mentis desiderio, præter solum Deũ non optas possidere thesaurũ aliquem in terris; neque aliud quodcumq; lucrum expectas de labore tuo, quã cælestem vitã & gloriam æternam in futuro cum Christo. Nam te perseuerante, & omnia perficiente secundum eius bonam voluntatem, faciet ipse tandem tecum hanc gratiam, vt merearis eius intueri faciem perrennis gloriæ; & tanto dulcius & sublimiùs sentias verba huius amoris cantici verificari in te, quãto gloriosior est illa cælestis domus, abundans cellariis optimis diuersorum meritorum sanctorum, quã hęc pauperula & lutea domus paruo contenta cellario; in quo absconduntur victualia ad sustentationem fratrum nostrorum, pauperum & peregrinorum: ita vt dicas in dulcedine animæ tuæ, *Introduxit me rex in cellaria sua.*

§. 5. *Dua interrogationes.*

Sed iterum video aliud requirendum, secundum grossiorum intellectum, respicientem forinsecus atrium, quid in hoc voluit significare verbo, (*cellaria*) quasi multa essent, cum & vnum cellarium videatur sufficere: Quare etiã addidit (*sua*), quasi eius esset possessio, & non nostra, vt magis communis esset demonstratio? Intellige bonam rationem harum questionum. Quia nonnunquam infirmiores cum fortioribus, & ideo felicioribus in vna domo simul commorantur: sæpe debiles egent indulgentiùs ministrare sibi aliqua necessaria, quibus, saniores non indigent. Ne ergo possent quidã ex hac plenitudine misericordie scandalizari, dicere maluit sponsa benigna mater fortibus adolescentibus, pro excusatione debiliũ filiorum, se à rege clementissimo introductam in cellaria: quatenus visa copiosa benedictione, vnicuique ex eisdem ministraret, quantum opus esset ad nature congruentiã. Et bene satis subdidit (*sua*), vt vnusquisque seruatorum Dei, videns se de cellario Christi participare bonam corpori necessariũ, sciat esse totum à Deo: nec hæc parua & vilia adiutoria, sine gratiarum actione autumet sibi concessa: immo cum supplici mente, pro his minimis vicẽ deuotæ confessionis Deo refundat: quem nulla creatura sufficienter, pro minimo quantumcumque beneficio, laudare sufficit. Valde enima magnum est, quod tam magnificus Dominus & rex omnium regum, nos pascere dignatur de donis suis, cui nihil dignũ retribuere possumus. Etiã pulchrè spõsa, cum dixisset. In cellaria, addidit *Sua*: vt nemo inde quicquã sibi arroget, sed de eius bonitate sibi porrigi necessaria confiteatur, atque cum propheta cantet Domino, dicens: *Propter nomen tuũ deduces me.* *9. enutries* *psalm. 30*
me. Ex hinc similiter admonere omnes voluit, ne de vlla proprietate adinuicem contenderent: vt neque iste inflatus dicat, *Istud meum est*; nec ille, *Hoc meum est*: talique iniqua proprietate vnus contra alium concupiscat, in perditione salutis suæ. Placuit ergo dicere *Cellaria sua*, vt audito, quod omnia sint Dei, tollatur mox omnis proprietatis rei: fiantque per ipsius dispensationem nobis communia, & eius dignatione nostra, quæ verè duntaxat illius sunt propria. Sic ergo patet, quàm vt iliter & compatienter positum sit (*cellaria*), & non cellarium: quàm salubriter & gratanter adiectum (*sua*), quæ pariter omnia considerata, non modicam conferunt bono & fideli custodi diuinæ consolationis gratiam: eo quod tantum inuenerit in Christi seruitio virtutis viam, nec non meritum plurimorum fertilitatem.

§. 6. De spirituali intellectu, super responso ad easdem interrogaciones.

EXpleto secundum paupertatem meam sensu rudiori, iam ad interiorē spiritus medullā te transmittō; quā tamen non à me audies, sed vt ab introductione Sponsi capias; verbū illius optimè fauco. Non enim paruam credo eum percepisse internā consolationis pinguedinem, qui sibi conscius est de abscondito & nouo hoc exultationis fructu: *Introduxit me rex in cellaria sua.* Mihi quidem misero, & sterilitatē cordis sapius patienti, preciosum nimium esset, si aliquando post singultus & pulsationes fortes, ad huius Sponsi miserationē promerendam, de pręteritis malis potuero veniā inuenire. Si etiam contra morbos vitiorū & ægras affectiōnes animi, valero aliquas species medicinales impetrare. Nec hoc est vtique, quod sponsa, quæ amore flagrat, inebriata ab vbertate domus Dei reuertens, auribus nostris infudit dicēs; *Introduxit me rex in cellaria sua.* Quid est ergo, quod loquitur? Ignorare me fateor. Tu verò si intelligere potes, (sicut dignū est) congaudeo gratiæ diuinæ. Parum tamen, quod à longè stans, sentio per rimas cellariorū, in quibus sponsa iam introducta potitur melioribus Sponsi bonis, libēs propono; vt si placuerit cordi tuo, accipias illud desideranter. Si quis Christum sincerè & intimè amans, huius vitæ qualitercumque blandientis gaudia contempserit, illum non dubito posse experiri, quid cęlestis dulcedinis vox ista cōtineat: *Introduxit me rex in cellaria sua.* Quicumque autem in hac valle misera sufficere sibi gratulatur, quod temporalis prosperitas & rerū affluentia non ei deficiat; hinc profectò alienus & tanquā immundus repellitur ab interioribus diuitiis nec ei conuenit gustare dulcissimū verbum, *Introduxit me rex in cellaria sua.* Habet enim iam hic promptuaria sua & horrea frumētī, vini, & olei sui; quibus multiplicatis delectatur & requiescit, nō in pace Christi, sed in corde terræ. Sanctis igitur & fidelibus electorum mentibus, solūm hæc amabilis reuelatur intelligentia, cui intentam aurem accommodare te velim; vt merearis & tu particeps esse bonorum horum, spiritualiumq; gaudiorū. Si quando igitur interiori Deo persenseris te iunctum, & tibi hoc sæculū penitus amarescere; Si etiam inter sacras lectiōnes, infundi tibi compunctiōnē atq; mentis illuminationē defursum venientem; Si etiam post deuotam & perseverantē orationē, desideriu æternę vitæ incallescere & augmentari perceperis, vnde hæc bona procedere autumas, nisi de cellariis supernis? Si insuper altius te attrahi ad inuisibilia bona perspexeris, ac omnem cogitatum tuum in Dominum

Introduci
in cellaria
Sponsi,
mysticè
quid.

Psalm. 143.

minum iactaris; ita ut solius Dei memor sis, in quo vita, salus, & requies summa est; petierisque, ut cum ipso felici vita viuas, & amodo non reuertaris ad miseras istas; quamdiu tale aliquid tibi sentire donatur, cur negare potes, quod introduxit te rex in cellaria sua? Nec Deo difficile est ostendere tibi charitatem suam, ut videas eius arcana in altissimis cōdita, pro cuius amore libenter exteriora opera ministrare non recusas, quantumcumque sint humilia & despecta.

§. 7. De aspiratione ad caelestia.

Hoc tamen tuum est, dignè Deo conuersari, & in externis negotiis mentem à supernis non auertere: sed ad illa gustanda secreta, de nouo semper aspirare. Quàm felix eris, si internæ Dei vocationi, sine mora gratulanter occurreris? Si hoc vel alio etiam modo dixeris: Domine, qui laborem & dolorem confideras, quam libentissimè ad te venirem, optimè nosti. Ecce assum, fiat mihi secundum verbum tuum, quod olim dixisti: *Et ego manifestabo ei me ipsum.* Sed & hoc erat, & semper est desiderium meum. Utinam inueniam gratiã in oculis tuis, & tibi placeat pauperculum seruitium meum. Nil quippe sic charum esse poterit serulo tuo, sicut habere gratiam in conspectu tuo; & agnosci inter filios tuos, qui nec dignus sũ vocari seruus tuus. Domine, quicquid dico, quicquid aliud desidero, ecce totus in manibus tuis sum, fac mihi secundum verbum tuum, secundum beneplacitum tuum, secundum ordinationem tuam, & secundum omnem voluntatem tuam.

Psal. 9.

Ioan. 14.

§. 8. De spirituali esu & potu, de cellariis Christi.

Adhuc te cū Domino fermocinante, si dixerit tibi: Qui mihi ministrat, me sequatur; sequere eum, quocunque ierit. Qui scis, an velit præire, & præparare viam, atque aperire signacula, ut introducaris in cellaria sua? Sequere eum, & quodecumq; tibi dixerit, facito. Si dixerit tibi, bibe; etiam bibe de calice eius. Est enim vinum hoc optimum, & cellaria nostra non habent simile. Charitas enim vinũ est. Dum ergo implevis illa, optimo vino inebriaris. Vbi inuenies eam, nisi in cellariis eius? Et quod est precium eius: Non comparabit eam quis nummis, sed spretis illis & omnibus, quæ sunt mundi. Bibe charissime, & inebriare dulcedine charitatis: Ecce hydria coram te est, & fons vitæ. Deus enim charitas est. Si dixerit comede, quodecũq; inuenieris comede: Totum bonũ est, quicquid ibi reconditum vides. Mel inuenisti, comede quod satis est. Si obtulerit etiam partẽ piscis affi & fauũ mellis, sume reliquias eius. Cumque liquatæ fuerint in ore tuo, facient te sentire mirabilẽ dulce dinem. Aperiat ipse

1. Ioan. 4.

Prou. 25.

Luca 24.

§. 5

sensum.

Christus
piscis afflus
& fauus
mellis.

1. Reg. 15.

Luce 9.

1. Cor. 11.
Matt. 25.

Apoc. 2.

Exod. 34.
Quam iu-
cundus &
placidus
redecit ad
Martham,

sensum, in pisce affo & mellis fauo. Nā ipse est piscis, in passio-
ne affatus; & fauus mellis, in resurrectione apparens lectus disci-
pulis suis, & loquens de regno Dei. Si passionem deuotè recolis,
de pisce affo comedis: & si de resurrectione eius gloria & po-
tentia diuinitatis incundaris, mel in cera inuenisti. Si etiam pa-
nē porrexerit, & aqua sapientiæ salutaris te potauerit, surge in
morem Heliæ, & comede, & bibe; quia tibi grandis restat via,
donec venias in montē Dei Oreb. Nam tempus est comedendi,
& tēpus laborandi. Descendente te ad nos nihil coctum inue-
nies, neque quid assum igni. Manduca ergo ibi, & bibe coram
Domino, erit enim necessarium tibi. Adhuc enim quinque anni
restabunt tibi, & erit fames in terra, Quamdiu enim fumus in
corpore, quod quinque sensibus distinctum est, peregrinamur à
Domino; & ideo esurimus & sitimus vsq; in horā hanc, donec
veniat regnum Dei. Nec potes dicere. Sufficit mihi: nisi cum ap-
paruerit gloria Domini, & allata fuerit arca cordis tui in templū
caelestis Hierusalem. Bene & prosperè te agente cum Domino,
quidni difficulter redeas ad solita, ad tumultuosa, ad laboriosa
onera? Si dixeris cum Petro; Bonum est mihi hic esse, non ad-
miror; quia & ego id ipsum vociferarer, si tā vicinus essem. Sed
nondum venit hora tua, forsitan audies; Nec ideo adduxi te, vt
perpetuò mancas: sed scias, quomodo oporteat te in domo mea
conuersari. Propterea stabiliui te vino dilectionis, & cibaria de-
di tibi in abundantia, & nolui te fraudari à desiderio tuo: en-
vident oculi tui, quæ promiserim seruientibus mihi. Reuertere
iam in pace, & visita fratres tuos; ne fortè expectent, & querant
te dicentes: Vbi est cellarius noster? Venies autē iterum ad me,
cū vacuum tibi fuerit. Caue, ne contristes mendicum, in no-
mine meo venientem. Et quomodo videbis faciem meam, fra-
tre tuo contristato & infirmante? Quis enim infirmatur, & ego
non infirmor? Auditurus es in nouissimo die: *Esuriui, & dedisti
mihi manducare? Sitiui, & dedisti mihi potum: Infirmus fui, & visi-
tasti me*. Affer mihi adhuc vas aliud, & dabo tibi oleum miseri-
cordiæ, & effundes illud super septem opera pietatis. Vade er-
go, & fac omnia sicut nosti me velle, & ero tecum. Esto fidelis
vsque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.

9. De hilaritate vultus & promptitudine ad externa opera
charitatis, post gustum diuina suauitatis.

I Am vltra quid ego loquar, nisi congaudendo tibi, si reuersus
fueris cum gratia caelesti ad infirma corporis nostri? Splendi-
da facta erat facies Moyse, ex locutione Domini in monte Sinai.
Et vnde hoc, nisi quia introduxit eum Dominus in cellaria sua?

Quam

Quàm splendida & hilaris apparebit etiã nobis facies tua, sermo placidus & suavis, gressus pulchri & pacifici, & omnis denique actio & prouida & ordinata; dum veneris visitare egentes & sitientes egressus à conspectu Domini, quia sine benedictione venire non potes. Et tuum est utique Domino dicere, antequam vadas, & descendas de monte in Ægyptũ, præsentem scilicet tenebras: *Non dimittam te, nisi benedixeris mihi.* Nobis equidem proficit hæc benedictio, sed tibi principalius. Quanto tu paratior ad necessaria nostra, tanto nos cogis arctius ad diuina mysteria. Quanto quoque deuotior & affabilior visus fueris à nobis, tanto fit acceptabilior, quicquid humanitatis impenderis. At verò cum talem te inuenerimus, quid nisi obstupescentes congratulabimur, dicentes: Vnde ista copiosa mentis & corporis lætitia? Fuit ne hodie Dominus apud te, & nesciebamus vsque modò? Beatus es tu, & beati omnes, qui seruiunt ei, & qui non discedunt ab eo; donec reddant illi animas suas, quas tam frequenter ponunt pro fratribus suis. Quid respondebis ad hæc collata beneficia, nisi humilia & deuota oris & cordis cantica? Quid me intuemini, aut quid in me admiramini? Dei donum sunt, quicquid vidistis in me vase fictili, in testa arida, & in tenui calamo. Et ut gloria Domini mei Iesu Christi manifestetur, noueritis, quia non meis meritis ad vos me misit Dominus, sed vestris bonis operibus participem me fieri. Ecce dico vobis: *Introduxit me rex in cellaria sua.* Ex hinc est omne, quod cernitis. Propter quod rogo & vos dilectissimi mei, vnã mecum gratias agite super inenarrabili dono eius. Deprecemur quoque seduli eius dilectionem, ut quando hinc pariter subsistimus, spiritalis gratiæ consolatione nos refouere dignetur: ac tandem in sua æterna cellaria perducatur, vbi omnium electorum corda referta sunt pace dulcissima, & lætitia persultant opulentissima. Colligite ex his præmissis, quàm pium sit seruire fratribus: quàm placitum Deo & angelis quodammodo æquale, qui missi leguntur in ministerium propter eos, qui hæreditatem capient æternæ salutis: quàm multiplex etiam virtus, que clarior & verior per actus probatur, quam cogitatione imaginaria possidetur. O quàm magnam dat fideli seruo fiduciam nunc in tempore isto, & dabit maiorem in extremo examine sermo Domini, quem locutus est dicens: *Euge serue bone & fidelis, quia in modico fuisti fidelis, intra in gaudium Domini tui.* Pius Dominus, qui remunerare semper solet famulantes sibi, non idcirco denegabit tibi abscondita dulcedinis sue, quia te promptum externis & seruilibus operibus mancipasti.

§. 10.

qui suauiter versatus est cū Maria.

Gen. 32.

Vox diui Clemētis.

§. 10. *Quis sit aptus diuinis colloquiis.*

Iuat tamen valde pro adipiscenda crebra ipsius amicitia familiariter colloqui per interna mentis verba. Et qui hæc sibi concedi desiderat, oportet vt ineptas locutiones & occupationes caueat, ne humanus visus ipsum nimis delectet: quia amor Christi, distractis & extraneis mentibus nescit copulari. Felix nimis charissime, cui donatum est huiusmodi experiri solatia. Sed nunc ora pro me, vt sua intima consolatione dignetur Dominus mentem meam largiùs illustrare, atque à cunctis mundi negotiis intactam custodire.

HOSPITALE PAUPERVM.

CAPITA HVIVS LIBELLI.

D E contemptu omnium mundanorum bonorum.	Cap. I.
De quinque panibus in deserto huius vitæ.	II.
De duplici pugna carnis ac spiritus.	III.
De instabilitate humani cordis.	IV.
De ebedientia simplici ac humilis fratris.	V.
De triplici signaculo sanctæ crucis.	VI.
De piâ compassione cum infirmis.	VII.
De perseverantia in bonis inceptis.	VIII.
De variis antiqui hostis insidijs.	IX.
De scuto bonæ voluntatis contra hostes.	X.
De laude Dei in omni opere bono.	XI.
De vitio vanæ gloriæ & propria complacentia.	XII.
De variis bellis impiorum, & patientia piorum.	XIII.
De malitia pravorum contra innocentes.	XIV.
De invidia diaboli contra salutem hominum.	XV.
De armatura Christi & sanctorum contra vitia.	XVI.
De utilitate frequentis orationis.	XVII.
De priuatis orationibus, quasi iaculis acutis in hostes.	XVIII.
De versiculis ante initium operis legendis.	XIX.
De septem virtutum gemmis bonæ congregationis.	XX.

CAPVT I.

De contemptu omnium bonorum mundanorum.

Psalm. 22. 1. **D**ominus regit me, & nihil mihi deerit, in loco pascuæ ibi me collocauit, Quid habet homo amplius de omnibus bonis suis & diu-